

Õiguskantsler

Riigikogu liige Helmen Kütt
helmen.kytt@riigikogu.ee

Teie 10.12.2021 nr

Meie 20.12.2021 nr 10-2/212352/2108655

Eestkostja ülesanded teabe andmisel

Austatud proua Helmen Kütt

Palusite selgitada, kuidas on piiratud teovõimega inimesel võimalik saada teavet oma rahaasjade kohta.

Eestkostja peab kaitsma ja arvestama eestkostetava huve ([perekonnaseaduse § 206](#) lg 1). See tähendab, et eestkostja peab andma eestkostetavale selgitusi ka oma ülesannete täitmise kohta.

Eestkostja ülesanne on selgitada inimesele tema rahaasjade korraldust, kui inimene seda soovib. Selgitamisel tuleks arvestada eestkostetava tervislikku seisundit, erivajadusi ja arusaamisvõimet. Pelgalt pangakonto väljavõtte näitamine ei pruugi anda psüühilise erivajadusega inimesele piisavalt temale mõistetavat teavet. Inimesele tuleb selgitada tema sissetulekuid ja väljaminekuid lihtsal ja talle arusaadaval moel. Selgitustest arusaamist soodustab see, kui eestkostja ja eestkostetava vahel on head suhted. Eestkostetava huvidele vastav eestkostja ülesannete täitmine eeldab pidevat suhtlust ja head läbisaamist ning eestkostjal peab olema piisavalt aega, et seista eestkostetava õiguste ja huvide eest (TlnRnKm 09.11.2021, [2-20-15099](#), p 34).

Puuetega inimeste õiguste konventsioonis on rõhutatud, et inimest tuleks võimalikult palju [püüda kaasata](#) tema elukorraldust puudutavatesse otsustesse ning aidata ja toetada teda [otsuste langetamisel](#). Eestkostja saab austada puudega inimese tahet ja eelistusi, arutada temaga läbi igapäevased rahaasjad ning tegutseda tema huvides ka siis, kui kohus on pidanud inimese varaliste õiguste kaitsmiseks vajalikuks eeskoste seadmist. Eestkostja võib küsida kohtult selgitusi ([tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 477²](#) lg 1), kui ta ei ole kindel, kuidas tal tuleks eestkostja ülesandeid täita, näiteks kuidas arvestada eestkostetava huve rahaasjade korraldamisel ja tema teavitamisel.

Eestkostetava varaliste huvide kaitseks on eestkostjale pandud aruandekohustus ning kohus peab tegema eestkostja tegevuse üle järelevalvet ([perekonnaseaduse §-d](#) 193-194). Kui inimene soovib infot oma rahaasjade kohta, kuid eestkostja sellist teavet talle ei anna, saab eestkostetav pöörduda teabe saamiseks kohtu poole (TlnRnKm 02.10.2019, [2-13-70131](#),

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

p 25 ja TlnRnKm 09.11.2021, [2-20-15099](#), p 34). Kohus saab vajaduse korral nõuda eestkostjalt lisateavet ja teha ka ettekirjutusi, kuidas peaks eestkostja oma ülesandeid täitma.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise